

Temat:

Petycja dotycząca zmiany ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS

Ministerstwo

Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

PETYCJA

Proszę o ponowne wniesienie senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych - druk w Senacie poprzedniej kadencji nr 160, druk w Sejmie poprzedniej kadencji nr 647. Projekt ten uległ dyskontynuacji wraz z zakończeniem poprzednich kadencji Senatu i Sejmu. Wnoszę, zgodnie z tym projektem, o niestosowanie art. 25 ust. 1b Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1251 ze zm.) do obliczenia podstawy obliczenia emerytury wszystkich osób, które nabyły prawo do wszystkich rodzajów wcześniejszej emerytury, wymienionych w art. 25 ust. 1b (z wyjątkiem emerytury częściowej) przed 1 stycznia 2013 r., a powszechny wiek emerytalny i prawo do emerytury powszechnej na podstawie art. 24 ustawy o emeryturach i rentach z FUS osiągnęły po 31 grudnia 2012 r. Wszyscy ubezpieczeni z w/wym. grupy wpadli w identyczną pułapkę prawną, opisaną przez Trybunał Konstytucyjny w uzasadnieniu wyroku TK P 20/16, jak osoby urodzone w 1953 r. Należy podkreślić, że wyrok TK był wyrokiem zakresowym, odpowiadającym na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Szczecinie, i wyłącznie z tej przyczyny dotyczył tylko kobiet z rocznika 1953. Z tego względu TK nie mógł badać zgodności z Konstytucją art. 25 ust. 1b w stosunku do osób z innych roczników. TK w uzasadnieniu stwierdził jednak, że w ogóle zastawianie przez ustawodawcę „pułapek prawnych” na obywateli, takich, jak opisana w uzasadnieniu nie jest dopuszczalne. Tymczasem Ustawa z dnia 19 czerwca 2020 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wyjęła spod działania art. 25 ust. 1b wyłącznie osoby urodzone w 1953 r., pomijając osoby z innych roczników, znajdujące się w identycznej sytuacji- pułapki prawnej. W/wym ustawa powstała z połączenia 2 projektów ustaw: senackiego, który dotyczył wszystkich osób z różnych roczników, pokrzywdzonych przez art. 25 ust. 1b, oraz projektu rządowego, który dotyczył wyłącznie osób pokrzywdzonych przez art. 25 ust. 1b urodzonych w r. 1953. Po połączeniu projektów uwzględniono wyłącznie projekt ówczesnego rządu, a całkowicie pominięto senacki projekt ustawy. W ten sposób wieloletnia walka osób pokrzywdzonych przez art. 25 ust. 1b- z wyjątkiem osób urodzonych w 1953 r.- skończyła się niepowodzeniem. Prawdopodobnie, w dokumencie Biura Analiz, Dokumentacji i Korespondencji do petycji P 11-06/23 i P 11-06/21_2 zaszła jakaś nieścisłość- stwierdzono, że w dn. 29 kwietnia 2021 r. zapadła decyzja o niepodjęciu dalszych prac nad petycją P10-83/20, z uwagi na zaawansowane

prace legislacyjne nad projektem ustawy druk sejmowy nr 647, tymczasem w tym samym piśmie stwierdzono, że od wpłynięcia negatywnej opinii ówczesnego rządu do druku sejmowego nr 647, t.j. od 28 grudnia 2020 r. nie toczyły się już żadne prace do końca IX kadencji.

UZASADNIENIE : Jestem emerytowaną nauczycielką z rocznika 1956, prawa do emerytury wcześniejszej nabyłam i zrealizowałam w 2007 r. z art. 88 Karty Nauczyciela (w wieku 51 lat), a prawo do emerytury powszechnej nabyłam dopiero w 2017 r. Decydując się na wcześniejszą emeryturę w 2007 r. , ufałam ,że państwo nie zmieni reguł wypłaty powszechnego świadczenia emerytalnego. Nie mogłam tego przewidzieć , że będzie się to wiązało z pomniejszeniem zgromadzonego kapitału o pobrane świadczenia na mocy przepisu art.25 ust.1b , ponieważ ten przepis nie istniał w momencie mojej decyzji o przejściu na wcześniejszą emeryturę. Tymczasem reguły te zostały zmienione przez administrację państwową, nie dając mi możliwości stosownej reakcji.

Odwołuję się do wyrażonej w art. 2 Konstytucji zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa , które zostało w moim przypadku złamane. Zostało też złamane prawo art.32 Konstytucji ponieważ wobec osób urodzonych w 1953 roku art. 25 ust 1b. został uchylony jako niekonstytucyjny wobec tego rocznika . Pytam więc czym różni się moja sytuacja od sytuacji osoby urodzonej w 1953 r ?

Z

poważaniem

Adresat petycji Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Tytuł petycji

Temat petycji jest tożsamy z petycją "Petycja 14-2024", która wpłynęła do MRP iPS 31 stycznia 2024 r., dotyczącą zmiany ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS – proszę o dołączenie niniejszej petycji do w/wym. Proszę o ponowne podjęcie inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w celu wprowadzenia zapisu o niestosowaniu art. 25 ust. 1b wobec ubezpieczonych, którzy przeszli na rodzaje wcześniejszych emerytur, wymienione w art. 25 ust. 1b UoEiRzFUS (z wyjątkiem emerytur częściowych), przed 1 stycznia 2013 r., a powszechny wiek emerytalny osiągnęli i prawo do emerytury powszechnej uzyskali po 31 grudnia 2012 r. Obecnie spod stosowania art. 25 ust. 1b UoEiRzFUS są wyjęci wyłącznie ubezpieczeni urodzeni w r. 1953.

Akt prawa, w którym postulowana jest zmiana

Ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1251 ze zm.)

Treść petycji

Wnoszę o ponowne wniesienie senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych - druk w Senacie poprzedniej kadencji nr 160, druk w Sejmie poprzedniej kadencji nr 647. Projekt ten uległ dyskontynuacji z powodu zakończenia poprzedniej kadencji . Wnoszę, zgodnie z tym projektem, o niestosowanie art. 25 ust 1b Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1251 ze zm.) do wyliczenia podstawy obliczenia emerytury powszechnej osób, które nabyły prawo do wszystkich rodzajów wcześniejszej emerytury, wymienionych w art. 25 ust. 1b (z wyjątkiem emerytury częściowej) przed 1 stycznia 2013 r., a powszechny wiek emerytalny osiągnęły i prawo do emerytury powszechnej na podstawie art. 24 UoEiR z FUS uzyskały po 31 grudnia 2012 r. Tak opisane warunki spełnia następujący krąg ubezpieczonych: mężczyźni, urodzeni w latach 1949-1952, i kobiety i mężczyźni, urodzeni w r. 1954 i później.

Trybunał Konstytucyjny w wyroku P 20/16 orzekł, że art. 25 ust. 1b UoEiR z FUS jest niezgodny z art. 2 Konstytucji RP w zakresie, w jakim ma zastosowanie do kobiet, urodzonych w r. 1953. W uzasadnieniu wyroku TK opisał "pułapkę prawną", , która polegała na tym, że ubezpieczeni, podejmując przed 1 stycznia 2013 r decyzję o pobieraniu wcześniejszej emerytury, nie wiedzieli, że od 1 stycznia 2013 r. zostanie wprowadzony art. 25 ust. 1b UoEiR z FUS , który w przyszłości pomniejszy ich emerytury powszechne.

Osoby te nie miały do dyspozycji żadnego okresu przejściowego, ani żadnego okresu *vacatio legis*, a art. 25 ust. 1b UoEiR z FUS zadziałał w stosunku do nich wstecz. Naruszone więc zostały podstawowe zasady przyzwoitej legislacji. Wszyscy ubezpieczeni z w/wym. grupy wpadli w identyczną pułapkę prawną, opisaną przez Trybunał Konstytucyjny w uzasadnieniu wyroku TK P 20/16, jak osoby urodzone w 1953 r. W wyroku P 20/16 TK wypowiedział się tylko o kobietach urodzonych w r. 1953 wyłącznie dlatego, że wyrok P 20/16 był wyrokiem zakresowym. Wnoszę o ponowne wniesienie senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych - druk w Senacie poprzedniej kadencji nr 160, druk w Sejmie poprzedniej kadencji nr 647. Projekt ten uległ dyskontynuacji z powodu zakończenia poprzedniej kadencji. Wnoszę, zgodnie z tym projektem, o niestosowanie art. 25 ust. 1b Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1251 ze zm.) do wyliczenia podstawy obliczenia emerytury powszechnej osób, które nabyły prawo do wszystkich rodzajów wcześniejszej emerytury, wymienionych w art. 25 ust. 1b (z wyjątkiem emerytury częściowej) przed 1 stycznia 2013 r., a powszechny wiek emerytalny osiągnęły i prawo do emerytury powszechnej na podstawie art. 24 UoEiR z FUS uzyskały po 31 grudnia 2012 r. Tak opisane warunki spełnia następujący krąg ubezpieczonych: mężczyźni, urodzeni w latach 1949-1952, i kobiety i mężczyźni, urodzeni w r. 1954 i później.

Trybunał Konstytucyjny w wyroku P 20/16 orzekł, że art. 25 ust. 1b UoEiR z FUS jest niezgodny z art. 2 Konstytucji RP w zakresie, w jakim ma zastosowanie do kobiet, urodzonych w r. 1953. W uzasadnieniu wyroku TK opisał "pułapkę prawną", która polegała na tym, że ubezpieczeni, podejmując przed 1 stycznia 2013 r. decyzję o pobieraniu wcześniejszej emerytury, nie wiedzieli, że od 1 stycznia 2013 r. zostanie wprowadzony art. 25 ust. 1b UoEiR z FUS, który w przyszłości pomniejszy ich emerytury powszechne. Osoby te nie miały do dyspozycji żadnego okresu przejściowego, ani żadnego okresu *vacatio legis*, a art. 25 ust. 1b UoEiR z FUS zadziałał w stosunku do nich wstecz. Naruszone więc zostały podstawowe zasady przyzwoitej legislacji. Wszyscy ubezpieczeni z w/wym. grupy wpadli w identyczną pułapkę prawną, opisaną przez Trybunał Konstytucyjny w uzasadnieniu wyroku TK P 20/16, jak osoby urodzone w 1953 r. W wyroku P 20/16 TK wypowiedział się tylko o kobietach urodzonych w r. 1953 wyłącznie dlatego, że wyrok P 20/16 był wyrokiem zakresowym, i TK mógł wydać wyrok wyłącznie odnośnie kobiet, urodzonych w r. 1953, które przeszły na wcześniejszą emeryturę na podst. art. 46 w zw. z art. 29 UoEiR z FUS. Niemniej jednak w uzasadnieniu wyroku P 20/16 TK stwierdził, że stosowanie opisanej "pułapki prawnej" jest w ogóle niedopuszczalne. Zgodnie z tym, Ustawa z dnia 19 czerwca 2020 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych rozszerzyła krąg ubezpieczonych i wyjęła spod działania art. 25 ust. 1b UoEiR z FUS wszystkie osoby urodzone w 1953 r., które przeszły na rodzaje wcześniejszych emerytur, wymienione w art. 25 ust. 1b UoEiR z FUS (z wyjątkiem emerytur częściowych), przed 1 stycznia 2013 r., a nie tylko kobiety, urodzone w r. 1953, które przeszły na wcześniejszą emeryturę na podst. art. 46 w zw. z art. 29 UoEiR z FUS, jednak pomijając osoby z innych roczników, znajdujące się w identycznej sytuacji. W/wym. ustawa powstała z połączenia 2 projektów ustaw: senackiego, który dotyczył wszystkich osób z różnych roczników, pokrzywdzonych przez art. 25 ust. 1b, oraz projektu rządowego, który dotyczył wyłącznie osób pokrzywdzonych przez art. 25 ust. 1b urodzonych w r. 1953. Po połączeniu projektów uwzględniono wyłącznie projekt ówczesnego rządu, a całkowicie pominięto senacki projekt ustawy. W ten sposób wieloletnia walka osób pokrzywdzonych przez art. 25 ust. 1b - z wyjątkiem osób urodzonych w 1953 r. - skończyła się niepowodzeniem.

Uzasadnienie

Uzasadnienie Jestem osobą urodzoną w 1956 r. Prawo do emerytury nauczycielskiej na podst. art. 88 Karty Nauczyciela ZUS ustalił mi w 2007 r. Wcześniejszą emeryturę zaczęłam pobierać w 2010 r., tak samo, jak osoby urodzone w 1953 r., w oczywisty sposób nie mając świadomości, że ustawodawca w 2013 r. wprowadzi do UoEiR z FUS art. 25 ust. 1b, który w drastyczny sposób w przyszłości zaniży moją emeryturę w powszechnym wieku emerytalnym. Decyzję o pobieraniu wcześniejszej emerytury podjęłam po zapewnieniach, uzyskanych w ZUS w 2007 r., że nie wpłynie to w żaden niekorzystny sposób na moją emeryturę w powszechnym wieku emerytalnym, oraz na podstawie gwarancji Państwa i ustawodawcy 1998 r., że, jeżeli nie przystąpię do OFE, pozostanę w dotychczasowym systemie emerytalnym, oraz takich samych gwarancji z 2007 r. dla osób, którym ZUS ustali prawo do wcześniejszej emerytury. Pracowałam dużo i intensywnie, (w latach 1976-2022), ufając zapewnieniom władz ZUS i ustawodawców, że, im więcej składek zgromadzę na moim indywidualnym koncie emerytalnym, tym wyższa będzie moja emerytura powszechna. Tymczasem, kiedy byłam zmuszona zakończyć aktywność zawodową i przejść na

emeryturę powszechną w 2022 r. , ZUS zabrał z mojego konta ubezpieczonego składki, wpłacane przeze mnie na to konto w latach 2003-2022 i wyliczył podstawę obliczenia mojej emerytury w oparciu o stan składek, który osiągnęłam na koniec 2002 r. Ja pracowałam bez przerwy w latach 1976-2022, ale, gdybym pracowała na umowie o pracę i płaciła składki tylko do końca 2002 r, następnie gdybym pracowała „na czarno” w latach 2003-2022, a następnie, gdybym złożyła wniosek o emeryturę w 2022 r.- moja emerytura powszechna byłaby dokładnie taka sama, jaką wyliczył mi faktycznie ZUS w 2022r .. Obecnie jestem po przegranej sprawie sądowej przeciwko ZUS. Przedstawiłam sądowi bardzo wiele argumentów, żeby nie stosować do mojej emerytury art. 25 ust. 1b. ZUS przedstawił tylko jeden argument: art. 25 ust. 1b obowiązuje i ZUS musi go stosować, ponieważ nie urodziłam się w r. 1953, tylko w r. 1956. Sąd stwierdził wprawdzie, że rozumie moje argumenty, ale rozwiązanie problemu należy do ustawodawcy i w wyroku przyjął stanowisko ZUS: "art. 25 ust 1b obowiązuje i ZUS musi go stosować, ponieważ nie urodziłam się w r. 1953". Obecnie mam 68 lat i jestem zmuszona do tułania się po sądach, tracąc zdrowie, nerwy, energię i tak cenny dla mnie w tym wieku czas, zamiast, po ponad 40 latach ciężkiej pracy, w spokoju dbać o zdrowie, cieszyć się życiem rodzinnym i rozwijać zainteresowania. Chcę zapytać: czym różni się sytuacja nauczycielki, urodzonej 31 grudnia 1953 r, od sytuacji nauczycielki urodzonej 1 stycznia 1954 r? Przyjmując, że obydwie zgromadziły na swoich kontach ubezpieczonych ten sam kapitał, i pobrały wcześniejsze emerytury w takiej samej wysokości- niczym. Tak samo nie wiedziały, że, decydując się na pobieranie wcześniejszej emerytury, w przyszłości art. 25 ust. 1b będzie wprowadzony, tak samo nie miały do dyspozycji żadnego okresu przejściowego, ani żadnego okresu vacatio legis. A jednak osoba urodzona 31 grudnia 1953 będzie miała emeryturę nawet o 2000,00 zł wyższą od osoby urodzonej 1 stycznia 1954 wyłącznie dlatego, że urodziła się w 1953 r., a ustawodawca w Ustawie o zmianie ustawy z dnia 19 czerwca 2020 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych uwzględnił wyłącznie osoby urodzone w 1953 r, pomijając osoby w identycznej sytuacji, urodzone w innych latach. Wnoszę o naprawienie tej trwającej już ponad 10 lat dyskryminacji i nierówności. W tej sytuacji jest wiele osób pokrzywdzonych. Bardzo proszę, żeby pracami w Senacie i Sejmie zajął się Senator Marek Borowski i Senator Magdalena Kochan, którzy prowadzili wcześniejsze projekty ustaw w tej sprawie i bardzo dobrze znają problem. W tej sprawie osoby pokrzywdzone w tym nawet osoby 75- letnie, od wielu lat piszą petycje, wnioski do posłów (w odpowiedzi m.in. interpelacja ówczesnej posłanki , obecnie ministrowi d/s senioralnych, Marzeny Okła- Drewnowicz z 27-09-2021 <https://www.sejm.gov.pl/sejm9.nsf/InterpelacjaTresc.xsp?key=C7CBEB>) , senatorów, MRPiPS, RPO (w odpowiedzi m.in: wystąpienie RPO z dn. 16.03.2023 r., <https://sprawy-generalne.brpo.gov.pl/pdf/2023/3/III.7060.147.2023/3998028.pdf>.)O problemach tych pisała także prasa, m.in. artykuł: <https://www.prawo.pl/kadry/senacki-projekt-dla-emerytow-z-innych-rocznikow-niz-1953-rpo.520549.html>, lub artykuł: https://www.money.pl/emerytury/emeryci-w-pulapce-200-tysiecy-osob-czeka-na-ustawie-pis-sie-nie-spieszy-6882350625250208a.html?fbclid=IwAR2YMejNX9NsZrIU2z29IPAI4BIUighHrUEo7XM_I6xg3YKhGvXpVdVTE8 . Wiele osób, w tym prawników, uznaje, że problem wymaga rozwiązania ustawowego.

Nie wyrażam zgody na ujawnienie na stronie internetowej podmiotu rozpatrującego petycję mojego imienia i nazwiska

INFORMACJE DOTYCZĄCE PETYCJI

Adresat petycji: Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Tytuł petycji Temat petycji jest tożsamy z petycją Petycja 14-2024 dotyczącą zmiany ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS – proszę o dołączenie niniejszej petycji do w/wym. Proszę o ponowne podjęcie inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w celu wprowadzenia zapisu o niestosowaniu art. 25 ust. 1b wobec wszystkich ubezpieczonych, bez względu na rok urodzenia, którzy przeszli na wcześniejsze emerytury przed 1 stycznia 2013 r., a nie tylko wobec osób urodzonych w r. 1953

Akt prawa, w którym postulowana jest zmiana

Ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1251 ze zm.)

TREŚĆ PETYCJI

Wnoszę o ponowne wniesienie senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych - druk w Senacie poprzedniej kadencji nr 160, druk w Sejmie poprzedniej kadencji nr 647. Projekt ten uległ dyskontynuacji. Wnoszę, zgodnie z tym projektem, o niestosowanie art. 25 ust 1b Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1251 ze zm.) do obliczenia podstawy emerytury wszystkich osób, które nabyły prawo do wszystkich rodzajów wcześniejszej emerytury, wymienionych w art. 25 ust. 1b (z wyjątkiem emerytury częściowej) przed 1 stycznia 2013 r., a powszechny wiek emerytalny i prawo do emerytury powszechnej na podstawie art. 24 uoer z FUS osiągnęły po 31 grudnia 2012 r. Wszyscy ubezpieczeni z w/wym. grupy wpadli w identyczną pułapkę prawną, opisaną przez Trybunał Konstytucyjny w uzasadnieniu wyroku TK P 20/16, jak osoby urodzone w 1953 r. Tymczasem Ustawa z dnia 19 czerwca 2020 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wyjęła spod działania art. 25 ust. 1b wyłącznie osoby urodzone w 1953 r., pomijając osoby z innych roczników, znajdujące się w identycznej sytuacji. Wnoszę o ponowne wniesienie senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych - druk w Senacie poprzedniej kadencji nr 160, druk w Sejmie poprzedniej kadencji nr 647. Projekt ten uległ dyskontynuacji. Wnoszę, zgodnie z tym projektem, o niestosowanie art. 25 ust 1b Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1251 ze zm.) do obliczenia podstawy emerytury wszystkich osób, które nabyły prawo do wszystkich rodzajów wcześniejszej emerytury, wymienionych w art. 25 ust. 1b (z wyjątkiem emerytury częściowej) przed 1 stycznia 2013 r., a powszechny wiek emerytalny i prawo do emerytury powszechnej na podstawie art. 24 uoer z FUS osiągnęły po 31 grudnia 2012 r. Wszyscy ubezpieczeni z w/wym. grupy wpadli w identyczną pułapkę prawną, opisaną przez Trybunał Konstytucyjny w uzasadnieniu wyroku TK P 20/16, jak osoby urodzone w 1953 r. Tymczasem Ustawa z dnia 19 czerwca 2020 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wyjęła spod działania art. 25 ust. 1b wyłącznie osoby urodzone w 1953 r., pomijając

osoby z innych roczników, znajdujące się w identycznej sytuacji. W/wym ustawa powstała z połączenia 2 projektów ustaw: senackiego, który dotyczył wszystkich osób z różnych roczników, pokrzywdzonych przez art. 25 ust. 1b, oraz projektu rządowego, który dotyczył wyłącznie osób pokrzywdzonych przez art. 25 ust. 1b urodzonych w r. 1953. Po połączeniu projektów uwzględniono wyłącznie projekt ówczesnego rządu, a całkowicie pominięto senacki projekt ustawy. W ten sposób wieloletnia walka osób pokrzywdzonych przez art. 25 ust. 1b- z wyjątkiem osób urodzonych w 1953 r.- skończyła się niepowodzeniem.

UZASADNIENIE

Jestem osobą urodzoną w 1952r. Prawo do wcześniejszej emerytury ZUS ustalił mi w 2003r. Wcześniejszą emeryturę zacząłem pobierać w 2003 r., tak samo, jak osoby urodzone w 1953 r. ,w oczywisty sposób nie mając świadomości, że ustawodawca w 2013 r. wprowadzi do uoer z FUS art. 25 ust. 1b, który w drastyczny sposób w przyszłości zaniży moją emeryturę w powszechnym wieku emerytalnym. Decyzję o pobieraniu wcześniejszej emerytury podjąłem po zapewnieniach, uzyskanych w ZUS, że nie wpłynie to w żaden niekorzystny sposób na moją emeryturę w powszechnym wieku emerytalnym. Pracowałem w latach 1971 - 2008, w tym 5lat pracy będąc na wcześniejszej emeryturze w innej specjalności, gdyż rząd zlikwidował większość szkół zawodowych, ufając zapewnieniom władz ZUS i ustawodawców, że im więcej składek zgromadzę na moim indywidualnym koncie emerytalnym, tym wyższa będzie moja emerytura. Tymczasem, kiedy byłem zmuszony zakończyć aktywność zawodową z powodu likwidacji szkoły zawodowej i przejść na emeryturę wcześniejszą, to w powszechnym wieku emerytalnym, ZUS zabrał z mojego konta ubezpieczonego składki, wpłacane przez mnie na to konto przez wiele lat. Chcę zapytać: czym różni się sytuacja ubezpieczonego (np. nauczyciela), urodzonego 31 grudnia 1953 r, od sytuacji ubezpieczonego (np. nauczyciela) urodzonego 1 stycznia 1952 r? Przyjmując, że obie osoby zgromadziły na swoich kontach ubezpieczonych ten sam kapitał, i pobrały wcześniejsze emerytury w takiej samej wysokości- niczym. A jednak osoba urodzona 31 grudnia 1953 r .będzie miała emeryturę nawet 2000,00 zł wyższą od osoby urodzonej 1 stycznia 1952 wyłącznie dlatego, że urodziła się w 1953 r., a ustawodawca w Ustawie o zmianie ustawy z dnia 19 czerwca 2020 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych uwzględnił wyłącznie osoby urodzone w 1953 r, pomijając osoby w identycznej sytuacji, urodzone w innych latach. Wnoszę o naprawienie tej trwającej już ponad 10 lat dyskryminacji i nierówności. W tej sytuacji jest wiele osób pokrzywdzonych. Ludzie ponad 70- letni tułają się po sądach, a sąd mówi: rozumiem sytuację, ale nic nie mogę zrobić, bo art. 25 ust. 1b obowiązuje, a Pan nie urodził się w 1953 r. To ustawodawca powinien zmienić prawo. Bardzo proszę, żeby pracami w Senacie i Sejmie zajął się Senator Marek Borowski i Senator Magdalena Kochan, którzy prowadzili wcześniejsze projekty w tej sprawie i bardzo dobrze znają problem. W tej sprawie osoby pokrzywdzone od wielu lat piszą petycje, wnioski do posłów, senatorów, MRPiPS, RPO.RPO miał w tej sprawie wystąpienie do Sejmu w ubiegłej kadencji. Wiele osób, w tym prawników, uznaje, że problem wymaga rozwiązania. Pragnę dodać, że TK w wyroku P 20/16 nic nie wspomina o mężczyznach urodzonych w 1953 r. jednakże Prez. Andrzej Duda dopisał ich do do ustawy i otrzymali duże podwyżki emerytury oraz wyrównania. Należy dodać, że prawo zadziałało wstecz, a to jest niezgodne z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej.

Nie wyrażam zgody na ujawnienie na stronie internetowej podmiotu rozpatrującego petycję mojego imienia i nazwiska.

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Departament Ubezpieczeń Społecznych
Dyrektor
Eliza Wiśniewska

DUS-II.055.13.2024.MBu
Warszawa /elektroniczny znacznik czasu/

Petycja wielokrotna

Szanowni Państwo,

działając na podstawie art. 13 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870), w związku z petycją wielokrotną nr 14-2024 w sprawie zmiany ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS, uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

Na wstępie pragnę poinformować, że wniesiona petycja w sprawie możliwości podjęcia prac legislacyjnych, dotyczących regulacji art. 25 ust. 1b ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1251, ze zm.) w odniesieniu do emerytów z innych roczników niż objętych skutkami wyroku Trybunału Konstytucyjnego dnia 6 marca 2019 r. (sygn. P 20/16), rocznika emerytów (kobiet) urodzonych w 1953, jest przedmiotem prac senackiej Komisji Petycji (petycja nr P11-06/23).

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej uznaje, że Trybunał Konstytucyjny wyrokiem z dnia 6 marca 2019 r. (sygn. akt P 20/16) orzekł o niezgodności z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej w zakresie, w jakim dotyczy kobiet urodzonych w roku 1953, które przed dniem 1 stycznia 2013 r. nabyły prawo do tzw. wcześniejszej emerytury na podstawie art. 46 tej ustawy.

Wyrok Trybunału Konstytucyjnego dotyczy jedynie kobiet urodzonych w roku 1953, które przeszły na tzw. emeryturę wcześniejszą przyznaną na podstawie art. 46 w związku z art. 29 ustawy emerytalnej i pobierały to świadczenie, a następnie nabyły uprawnienia do emerytury z tytułu ukończenia powszechnego wieku emerytalnego. Wysokość emerytury ustalano od podstawy obliczenia pomniejszonej o kwoty pobranej emerytury wcześniejszej przyznanej na podstawie art. 46 w związku z art. 29 ustawy emerytalnej.

Oznaczało to konieczność skorygowania mechanizmu ustalenia kwoty emerytury przyznanej z tytułu osiągnięcia wieku emerytalnego z pomniejszeniem o sumę wypłaconych kwot wcześniejszej emerytury, w stosunku do ubezpieczonych urodzonych w 1953 r.

Skorygowanie przedmiotowego mechanizmu nastąpiło przepisami ustawy z dnia 19 czerwca 2020 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1222).

Trybunał Konstytucyjny orzekając o niezgodności art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej, w zakresie, w jakim dotyczy kobiet urodzonych w roku 1953, które przed dniem 1 stycznia 2013 r. nabyły prawo do emerytury wcześniejszej na podstawie art. 46 w związku z art. 29 ustawy emerytalnej, z art. 2 Konstytucji RP, nie zakwestionował samej zasadności istnienia mechanizmu pomniejszania podstawy obliczenia emerytury powszechnej o sumę kwot pobranych emerytur wcześniejszych, i jego stosowania wobec innych roczników. W rozdziale III, w części 5, w akapicie pierwszym uzasadnienia wyroku TK w odniesieniu do omawianej kwestii wskazano: „Trybunał stwierdzając niekonstytucyjność zaskarżonego

przepisu w zakresie, w jakim dotyczy kobiet urodzonych w 1953 r., które przed dniem 1 stycznia 2013 r. nabyły prawo do emerytury na podstawie art. 46 ustawy o FUS, nie zakwestionował możliwości stosowania określonego w nim mechanizmu potrącania w stosunku do pozostałych osób”.

Regulacje prawne zawarte w ustawie z dnia 19 czerwca 2020 r. mają na celu umożliwienie przeliczenia emerytur powszechnych bez zastosowania, zawartego w art. 25 ust. 1b, mechanizmu pomniejszania podstawy ich obliczenia o sumę kwot pobranych emerytur wcześniejszych, ubezpieczonym z rocznika 1953, pobierającym emeryturę wcześniejszą na podstawie wniosku złożonego przed dniem 1 stycznia 2013 r.

Osoby uprawnione, które występowały po raz pierwszy o przyznanie emerytury powszechnej, mogły w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy złożyć do organu rentowego wniosek o jej przeliczenie. Natomiast te osoby uprawnione, które przed wydaniem wyroku Trybunału Konstytucyjnego składały do ZUS wniosek o ustalenie prawa do emerytury powszechnej, a następnie skutecznie go nie wycofały, skorzystały z przeliczenia emerytury powszechnej z urzędu przez organ rentowy po upływie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie przepisów ustawy.

W przypadku obu wymienionych wyżej grup, przeliczenie jest dokonywane bez zastosowania mechanizmu pomniejszania podstawy obliczenia emerytury powszechnej o sumę kwot pobranych emerytur wcześniejszych, według parametrów z dnia złożenia wniosku – zgodnie z generalną zasadą prawa emerytalno-rentowego, tj. zasadą wnioskowości wyrażoną w art. 116 ust. 1 ustawy emerytalnej.

Z wniesionej petycji wynika propozycja uregulowania materii, zawartej w ustawie z dnia 19 czerwca 2020 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, znacznie szerzej niż wynikałoby to z treści orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego, gdyż dotyczy niestosowania art. 25 ust. 1b **wobec wszystkich ubezpieczonych, bez względu na rok urodzenia, którzy przeszli na wcześniejsze emerytury przed 1 stycznia 2013 r.**, a nie tylko tych, którzy urodzili się w 1953 r. i przed 1 stycznia 2013 r. przeszli na wcześniejsze emerytury.

Oznacza to, że dotyczy osób urodzonych przed 1953 r., które miały możliwość przed 1 stycznia 2013 r. przejść na emeryturę w powszechnym wieku emerytalnym, jak również osób urodzonych po 1953 r. pod warunkiem, że przeszły na wcześniejsze emerytury przed 1 stycznia 2013 r., a więc w szczególności przysługiwałoby to:

- kobiecie - po osiągnięciu wieku 55 lat, jeżeli ma co najmniej 30-letni okres składkowy i nieskładkowy albo jeżeli ma co najmniej 20-letni okres składkowy i nieskładkowy oraz została uznana za całkowicie niezdolną do pracy (art. 46 w zw. z art. 29);
- mężczyźnie - po osiągnięciu wieku 60 lat, jeżeli ma co najmniej 35-letni okres składkowy i nieskładkowy albo jeżeli ma co najmniej 25-letni okres składkowy i nieskładkowy oraz został uznany za całkowicie niezdolnego do pracy (art. 46 w zw. z art. 29);
- emerytom, którzy byli pracownikami, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze i którym przysługiwała emerytura w wieku niższym niż powszechny wiek emerytalny (art. 46 w zw. z art. 32), przy czym:
 - ✓ za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia;
 - ✓ za pracowników zatrudnionych w szczególnym charakterze uważa się:

- 1) pracowników organów kontroli państwowej;
- 2) pracowników organów administracji celnej;
- 3) pracowników wykonujących działalność twórczą lub artystyczną;
- 4) dziennikarzy zatrudnionych w redakcjach dzienników, czasopism, w radiu, telewizji oraz w organach prasowych, informacyjnych, publicystycznych albo fotograficznych, objętych układem zbiorowym pracy dziennikarzy;
- 5) nauczycieli, wychowawców lub innych pracowników pedagogicznych wykonujących pracę nauczycielską wymienioną w art. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela;
- 6) żołnierzy zawodowych, funkcjonariuszy Policji, Urzędu Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Biura Ochrony Rządu, Służby Ochrony Państwa, Służby Celnej, Służby Celno-Skarbowej, Służby Więziennej i Państwowej Straży Pożarnej;
- 7) pracowników jednostek ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 15 pkt 1a-5 i 8 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 275).

✓ nauczycieli przechodzących na emeryturę, bez względu na wiek na podstawie art. 88 Karty Nauczyciela;

- wcześniejszym emerytom -z tytułu działalności twórczej lub artystycznej, mającym prawo do emerytury na warunkach określonych dla pracowników wykonujących działalność twórczą lub artystyczną (art. 46 w zw. z art. 33);
- wcześniejszym emerytom (art. 46 w zw. z art. 39), którzy spełniali warunek określony w art. 27 pkt 2 (staż ubezpieczeniowy) i niespełniającym warunków wymaganych do uzyskania górniczej emerytury na podstawie art. 50a, którzy mają co najmniej 5 lat:

1) pracy górniczej, o której mowa w art. 50c ust. 1, wykonywanej pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, albo

2) pracy górniczej, o której mowa w art. 50c ust. 1 pkt 4 i 5, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na odkrywce w kopalniach siarki i węgla brunatnego oraz w kopalniach otworowych siarki

- którym powszechny wiek emerytalny obniżono o 6 miesięcy za każdy rok takiej pracy, nie więcej jednak niż o 15 lat.

- pozostałym wcześniejszym emerytom - uprawnionym do wcześniejszej emerytury z art. 184, np. emerytury kolejowej (art. 40);
- uprawnionym do emerytur górniczej (z rozdziału 3a ustawy emerytalnej).

Należy zwrócić uwagę, że zniesienie mechanizmu potrącania wynikającego z art. 25 ust. 1b wobec ubezpieczonych z roczników innych niż 1953, wywołałoby taki skutek, że wcześniejsi emeryci korzystaliby ze sztucznej kapitalizacji wartości emerytury powszechnej. Mimo pobierania dotychczasowego świadczenia i nieodprowadzania składek staliby się beneficjentami opóźnienia daty przejścia na emeryturę w nowym systemie. Wysokość emerytury z nowego systemu zwiększałaby się z uwagi na parametr zewidencjonowanych i waloryzowanych składek, niepomniejszonych o wypłacone emerytury wcześniejsze, oraz zmniejszanie się parametru statystycznego okresu dalszego trwania życia. Powstałaby zatem sytuacja, w której im dłużej pobierana byłaby emerytura wcześniejsza, tym wyższa byłaby wysokość emerytury z tytułu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego. Taki stan rzeczy byłby sprzeczny z fundamentalną, ubezpieczeniową zasadą powiązania wysokości świadczenia z wysokością odprowadzonych składek.

Należy podkreślić, że system emerytalny ma charakter repartycyjny i jest zbudowany na zasadach międzypokoleniowej solidarności. Dodatkowo, Fundusz Ubezpieczeń Społecznych jest funduszem deficytowym, który corocznie wymaga wielomiliardowych dotacji z budżetu państwa, który jest gwarantem wypłacalności tego funduszu. W 2024 r. przewiduje się, że Fundusz Ubezpieczeń Społecznych będzie wymagał dotacji z budżetu państwa na poziomie ok. 72,7 mld zł.

Natomiast realizacja proponowanego rozwiązania spowoduje bardzo znaczny wzrost wydatków sektora finansów publicznych.

Zgodnie z szacunkami Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, proponowane rozwiązanie dotyczyłoby w warunkach 2023 r. grupy ok. 200 tys. osób, w tym ponad 53 tys. osób, które nadal pobierają tzw. emeryturę wcześniejszą, gdyż nie wystąpiły z wnioskiem o emeryturę powszechną. Szacunkowe – w warunkach 2023 r. - zwiększenie wydatków z tego tytułu na emerytury to kwota rzędu ponad 6 mld zł rocznie oraz dodatkowo koszt wyrównań szacowany na ok. 10 mld zł.

Stąd też rozpatrując zgłoszone postulaty należy mieć na uwadze przedstawioną złożoność problemu, skutki społeczne i ekonomiczne, a także potrzebę wyważenia różnych wartości konstytucyjnych.

Mając na uwadze powyższe informacje, pragnę poinformować, że w Ministerstwie nie są prowadzone prace w zakresie przez Wnioskodawców petycji postulowanym.

Pouczenie

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy o petycjach, sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

Z wyrazami szacunku

Eliza Wiśniewska
Dyrektor
Departamentu Ubezpieczeń Społecznych
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/